

Szigeti Magyarság - Online

Island Hungarians - Newsletter - Online Version

2008. július-augusztus - July-August, 2008

MÁJUS 21-i IRODALMI EST

Május 21-i irodalmi esténken Apt Kamill tartott felolvasást: GEZEMICE címmel. A cím jelezte, hogy az előadás vegyes tartalmú lesz és valóban több íróról, költőről volt szó, Szabó Dezsőről, Elekes Attiláról és Arany Jánosról, akiknek műveiből Kamill ügyesen összeválogatott szemelvényeket, kóstolókat mutatott be Fias György, Fias Zsuzsa, Fischer Judit, Nyers Katalin, Szy Mária, Kövecses Tamás, Petz Teri és Székely Imre közreműködésével. (Bocsánat, ha valakit kifelejtettem.)

Az est nagyon tanulságos, nagyon szórakoztató volt és Kamill példát szolgáltatott arra, hogy egy felolvasáson belül, ügyesen összeszerkesztve, több íróról is lehet szót ejteni, ami érdekesebbé és színesebbé teszi az estét.

Apt Kamill bevezetőjében megemlítette Faludy Györgynek ama kijelentését, hogy Shakespeare és Goethe szebb és jobb verseket írtak volna, ha tudtak volna magyarul, viszont a magyar nyelven írott prózai irodalom csak kullog a nyugatiak irodalma után. Ebben a kijelentésben nyilvánvaló az ellentmondás, mert ha a magyar egyike a legalkalmasabb nyelveknek a költészet számára, akkor miért ne lehetne ezen a nyelven kiváló prózát is írni? Lehet, hogy Faludy talán rosszkedvében, meggondolatlanul beszélt, vagy "docta ignorantia"-ról, tudós tudatlanságról van szó, de az is lehet, hogy öntudatlanul önkritikát gyakorolt, mert ha szabad laikus létemre bírálatot mondanom, az az érzésem, hogy Faludynak Villon versei és egyéb költészete jóval értékesebb és maradandóbbak lesznek, mint prózai írásai.

Hogy mennyire lehet szép prózát írni magyar nyelven, azt Kamill Szabó Dezső néhány rövidebb lélegzetű novellájával demonstrálta. Szabó Dezső az ú.n. falukutató írók között a legjelentősebbek egyike volt és az Elsodort falu c. művével a két világháború közötti írók élvonalába került. Szerette és féltette a magyar parasztot és előre meglátta a parasztság elproletáriusodását és a faluk elnéptelenedését. Szükségszerűen szembekerült a Horthy- éra alatti feudalista politikával, a földreform nem volt szimpatikus gondolat és hasonlóképpen mellőzésre ítélték a kommunista rendszerben is.

Elekes Attila nem nagyon ismert író, katonatiszt volt, majd Olaszországba emigrált és verseiben szarkasztikus humorral, cervantesi gúnnal figuráz ki mindent, mindenkit, önmagát is.

Arany Jánostól az ismert, kedves, de az emberi karakterre jellemző "Fülemüle" versét olvasta fel Fischer Jutka. A vers bizonyítja, hogy még a madárccsicsergés felett is hajlandók vagyunk kardot rántani egymás ellen.

Befejezésül Apt Ödöntől, Kamill testvérbátyjától is hallottunk egy frappáns, szellemes versikét. Ödön kiváló szobrász, de ha a helyzet úgy hozza, akkor nemcsak a vésőt, de a tollat is jól forgatja. Alábbi versének magyarázatához hozzátartozik, hogy azt meglehetősen mizantróp hangulatában írta, a kommunista időkben, az ÁVÓ-ról történt kiszabadulása után:

BÖKKENŐ

Krisztus, bölcsék apja, elmém szavad rabja
Könnyes ingoványból igéd utat mutat:
"Ember szeresd minden felebarátodat"
Összes porcikámban érzem igazadat,
S megpróbálom néha követni utadat,
De ha végignézek magamon, s fajtámon,
Meg kell kérdezzek bármi lesz nem bánom.
Mester, mi a francot szeressünk egymáson?

Hazai Gábor